

PAUL GLYNN

PESEM ZA
NAGASAKI

Zgodba Takashija Nagaija,
znanstvenika in spreobrnjenca,
ki je preživel eksplozijo
jedrske bombe

PAUL GLYNN
PESEM ZA NAGASAKI

Pesem za Nagasaki

Zgodba Takashija Nagaija,
znanstvenika in spreobrnjenca,
ki je preživel eksplozijo jedrske bombe

Predgovor Shusakuja Enda

Družina
2015

PAUL GLYNN

PESEM ZA NAGASAKI

Zgodba Takashija Nagaija, znanstvenika in spreobrnjenca,
ki je preživel eksplozijo jedrske bombe

Naslov izvirnika

A Song for Nagasaki, The Story of Takashi Nagai – Scientist, Convert,
and Survivor of the Atomic Bomb

© *izvirnik*: Paul Glynn, 1988

© *za slovensko izdajo*: Družina d. o. o., 2015

Izdaja: prva

Prevod: Klementina Logar

Jezikovni pregled: Vida Frelih

Grafična priprava: Pavle Rot, Družina d. o. o.

Izdala in založila: Družina d. o. o.

Za založbo: Tone Rode

Natis: Tiskano v Sloveniji

Naklada: 800 izvodov

Ljubljana 2015

Vse informacije o knjigah založbe Družina
najdete na spletni strani: **www.druzina.si**

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

929Nagai T.
821.111-312.6
94(522.2)«1945«

GLYNN, Paul

Pesem za Nagasaki : zgodba Takashija Nagaija, znanstvenika in spreobrnjenca, ki je preživel eksplozijo jedrske bombe / [Paul Glynn] ; predgovor Shusakuja Enda ; [prevod Klementina Logar]. - 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2015

Prevod dela: A song for Nagasaki

ISBN 978-961-04-0138-4

1. Gl. stv. nasl.
277689088

*S hvaležnostjo
Toni in Jacku Josephsu iz Sydneyja
in družini Nagai, Tonyju Glynnu
in ljudem iz Tomigaoke na Japonskem.*

Predgovor

Shusaku Endo

Predmestje Urakami je postalo slavno, ko je nad njim razneslo nagasaško jedrsko bombo. Že davno pred tem je imelo v srcih japonskih kristjanov nadvse posebno mesto. V dolgih stoletjih, ko je vsemogočna japonska vlada popolnoma prepovedala krščansko veroizpoved, je bila kmečka skupnost v Urakamiju tista, ki je zvesto ohranjala in živela krščanstvo.

V začetku šestdesetih let devetnajstega stoletja je osrednja vlada izvedela za te skrivne kristjane ter jih dala prijeti in zapreti. Novica o preganjanju je dosegla Ameriko in ušesa predsednika Ulyssesa Granta, ki je bil tedaj vpleten v pogovore s skupino japonskih vladnih diplomatov. Prečkali so ocean, da bi se znova pogajali o sporazumu med državama. Zaradi predsednikove pripombe, da države, ki ne priznava verske svobode, ni moč imeti za »razsvetljeno«, je japonska vlada izpustila zaprte krščanske kmete. Ta uspeh verske svobode so praznovali tako, da so v Urakamiju s svojimi rokami zgradili veličastno katedralo.

Na tisti žalostni dan, ko je ameriška jedrska bomba eksplodirala nad Urakamijem, so od katedrale ostale samo

ruševine. Veliko krščanskih potomcev ljudi, ki so jo zgradili, je umrlo. Dekan oddelka za radiologijo na univerzi v Nagasakiju, dr. Takashi Nagai, se je znašel sredi te jedrske nesreče. Čeprav je vedel, da se izpostavlja smrtonosnemu sevanju, je z medicinskim znanjem služil žrtvam v opustošenem mestu. Zbolel je za radiacijsko boleznijo in kratek preostanek življenja preživel priklenjen na posteljo.

Nagai je začel pisati. Ena izmed njegovih knjig, *The Bells of Nagasaki* (*Zvonovi Nagasakija*), je vzbudila izjemno globok odziv v srcih Japoncev. V tistem času je večina Japoncev krščanstvo še vedno imela za nekaj neznanega, zato so se izogibali vsemu, kar je bilo povezano z njim. *Zvonovi Nagasakija* so postali edinstvena izjema. Knjiga je postala narodna uspešnica, čeprav je imela izrazito krščanski nadih. Japonci so v njej znova odkrili nekaj, kar je dolgo prekrivala vojna – ljubezen!

Prebivalci Nagasakija so prišli počastiti nepokretnega zdravnika kot svetnika. Njihovo čaščenje se je ohranilo do danes, davno po njegovi smrti. Paul Glynn je v tej knjigi primerno počastil to zapuščino. Kristjani in nekristjani so bili enako ganjeni zaradi Nagaijeve vere v Kristusa, zaradi katere je postal podoben svetopisemskemu Jobu: sredi jedrskega opustošenja je ohranil umirjeno srce; ni zameril nobenemu človeku niti ni preklinjal Boga.

*Južni del univerzitetne bolnišnice v Nagasakiju po eksploziji
jedrske bombe*

Prvo poglavje

Spokojnost, prvorojeni sin

Takashi Nagai je ugledal luč sveta v starodavni in neokrnljeni prefekturi Šimane. Leži severovzhodno do severno od Hirošime, njeno dolgo obalo pa obliva Japonsko morje. Vetrovi, ki prihitijo čez Sibirijo s severozahoda, gorske doline pozimi napolnijo s snegom. Poglejte na zemljevid in videli boste, kako naraven kraj je bila za starodavne kitajske in korejske priseljence, ki so se odzvali pustolovščini in idealizmu klica: »Pojdi na vzhod, mladi mož, pojdi na vzhod.« Prišleke je osupnila gorska narava redko poseljene pokrajine, posebej pa zelena lepota, ki iz rodovitne vulkanske zemlje kot vodometa vre na dan. Geologi domnevajo, da je bila Japonska pred šestdeset milijoni let kot neverjeten zarodek na morskem dnu blizu azijske celine. Ko sta tektonski plošči na dnu Tihega oceana in vzhodnoazijskega kopnega močno trčili druga v drugo, se je morsko dno nagubalo, iz temačne maternice pa so privreli japonski otoki.

Stare zemljepisne knjige so Japonsko opisovale kot del »Ognjenega kroga« – potresno-vulkanskega loka, ki se razteza ob zahodni obali Južne Amerike, Mehike in Kalifornije, čez Tihi ocean preko Havajev in Japonske ter južno preko

Indonezije do Nove Zelandije. Potem ko se je Japonska dvignila iz morja, so povsod bruhalo vulkani in razlivali ogromne količine lave, ki se je ohladila v bazaltne kamnine. Ledena doba je prinesla ledenike, ki so počasi polzeli z gora, mleli bazalt in dolbli nove doline. Veter, neurja in predvsem cikloni, ki so nastajali v tropih, so še naprej počasi ustvarjali rodovitno japonsko prst in bujne doline.

Zgodovinarji na Japonskem odkrivajo sledove človeških naselbin iz neolitika. Približno v času, ko je Cezar zavzel Britanijo, v času, ko so se rodili Kristusovi stari starši, je Japonska doživela velikanski napredek, katerega vrhunec je napočil nekaj stoletij pozneje, ko je en sam klan uvedel učinkovito oblast in ustanovil prestolnico na jugu, ki danes leži v prefekturi Nara.

Ljudje so davno pred nastankom pisave ustvarili bogati šintoizem. V šimanskem svetišču Izumo Taiša in njegovi okolici se je zgodilo veliko polbožjih dejanj junakov in junakinj, ki jih častijo v šintoizmu. Japonski otroci še vedno obožujejo te zgodbe. Ena izmed njih pripoveduje o strašni osemglavi pošasti, ki je ustrahovala vse območje, dokler se viteški bog ni silovito spopadel z njo in je ni pokončal. Nagai je Šimane v osnovni šoli častil kot sveto zemljo: tam se je rodil duh *Nihon-teki* (popolnoma japonski).

Nagai se je rodil južno od mesta Izumo v prefekturi Šimane, približno deset minut vožnje oddaljenega od mesta Mitoja. Vasica z dvanajstimi hišami, nekaterimi kritimi s kitajskim trstikovcem, je popolnoma skrita med nizkimi hribi. Tako krite hiše je bilo pred tridesetimi leti mogoče videti povsod na japonskem podeželju in so čudovit primer ljudske obrti. Zaradi goste kritine so hiše poleti hladnejše, pozimi pa toplejše. Čudovito se staplja z riževimi polji. Toda dnevi lagodne ljudske obrti so minili, zaradi stroškov prenove kritine iz trstikovca pa je večina tako kritih streh izginila. Saburo Jasuda, bratranec Takashija Nagaija, je hišo ohranil natanko tako, kakršna je bila, ko je Takashi tam preživel otroštvo.

Nagaijevi starši in stari starši so pokopani blizu doma. Njihovi šintoistični nagrobniki so v nasprotju z umetelno izklesanimi granitnimi, ki jih vidimo na japonskih pretežno budističnih pokopališčih, iz naravnega neobdelanega kamna. Narava je v šintoizmu sveta, zato vse ohranjajo čim naravneje. Ded in oče mirno počivata drug ob drugem, toda kakšne burne dogodke opisujejo družinski zapisi! Stari oče Fumitaka Nagai iz samurajskega rodu je bil mojster v dolgoletnem poklicu na Japonskem in Kitajskem, *kampo jaku* oziroma kitajski zeliščni medicini. Dodelili so mu naziv zdravnika, služboval pa je v podeželskem kraju, imenovanem Taj, kar pomeni »izvir na riževih poljih«. Preudarni kmetovalci so na zdravnikova zelišča in naravne metode zdravljenja gledali kot na vrelec ozdravljenja, in doktor Nagai je bil uspešen.

»Sin številka ena« (prvorojenec) deda Fumitaka je bil Noboru. Njegovo ime pomeni »spokoj«. Fant pa je bil vse prej kot miren. Oče ga je vpisal v šest različnih šol, vendar so ga zaradi divjega vedenja iz vseh izključili. Obupani doktor Nagai je za precej denarja najel zasebnega učitelja. Njegov sin je ob živce spravil učitelje na šestih šolah, kjer so imeli ravnatelje, podravnatelje in strog sistem za podporo. Zdaj je meril moči z enim samim učiteljem. Zavzeto je uporabljal svoje neprimerne darove. Učitelj je kmalu obupal in odnesel pete. Fumitaka, kar pomeni »elegantna plemenitost«, je bil mož klasične vzhodnjaške potrpežljivosti. Ni izgubil živcev, ampak je mirno sprejel nenavadni položaj in prvemu sinu Noboru uredil delo na kmetiji ter molil za večjo srečo.

Sta preživahnega upornika ukrotili vsakodnevno garanje in delo na riževih poljih ter med cedrami in cipresami na strmem pobočju? Medtem ko je Noboru garal v tišini, ki je ni bil vaje, je začel opazovati zarjo in večerno nebo, rodovitno zemljo, stanovitnost gora. Odkrival je zadovoljstvo v nenadnih nevihtah, ki so ga namočile, ter tisoč in enim

presenečenju življenja v naravi. Njegova zajedljivost je kmalu zamrla, kakor se snežni zameti stopijo v zgodnje-spomladanskih sapicah. V njem se je postopoma zakoreninila odločitev, dokler ni prvorojenec pri dvajsetih letih pobral skromnega imetja in izginil. Tako kot svetopisemski izgubljeni sin je tudi mladi Japonec veliko mislil na očeta, ko se je odpravil v svet. Kot najstarejši sin je imel odgovornost do očetovega imena, hiše in poklica. Zdaj ga je žgalo od sramu in odločen je bil, da bo popravil napako.

Potoval je daleč, dokler ni našel zdravnika, ki se je ukvarjal z novo zahodnjaško medicino. Postal je njegov splošni pomočnik. Ves dan mu je bil na voljo. Stal je zraven njega, ko je zdravil ali operiral bolnike, pripravljal je zdravila, sprejemal nove bolnike, prenašal sporočila. Ponoči je prebiral medicinske knjige, ki mu jih je posojal prijazni zdravnik. Z njegovim razumom nikoli ni bilo nič narobe, zaradi trdega dela na kmetiji v vsakem vremenu in krepke kmečke hrane pa je imel žilavo in mišičasto telo. Zdaj ga je potreboval, ko je poskušal bliskovito nadomestiti zapravljene čas. Laže se je spominjal samurajskega govora, ki ga je slišal od očeta. Pravi samuraj je iznajdljiv, umirjen in trden kot gorska cedra.

Mladi Noboru je marljivo študiral do zgodnjih jutranjih ur. Na tram je privezal vrv in si jo zataknil pod brado. Če je zakinkal, se je sunkovito prebudit! Zdravnik je pomočniku z močnimi kmečkimi rokami dal sleherno priložnost za študij knjig o medicini in pomoč pri zdravljenju bolnikov. Žuljave roke so se postopoma omehčale in postale spretnne pri prerinovanju medicinskih diagramov ter pri otipavanju trebuha in odkrivanju nepravilnosti. Fant, ki se ni hotel učiti, je postal mož, ki ni nikoli imel dovolj branja. Začel je ceniti možnost, da se z rokami in umom bojuje proti starodavnima sovražnikoma, boleznim in smrti.

Nazadnje se je pri petindvajsetih letih čutil pripravljene- ga na izpite ministrstva za zdravstvo v Meidžijevi vladi.

Opravil jih je z odliko. Pisalo se je leto 1904. Pergamentna medicinska diploma je bila njegov potni list za vrnitev v očetovo hišo. Oče je bil zvest svojemu imenu, ki pomeni elegantna plemenitost, in je sina sprejel nazaj. Nikoli ni obupal nad Noborujem. Vsako jutro je ob sončnem vzhodu odšel na vrt in se priklonil proti vzhodu. Po zahvali soncu in vsem bogovom za milosti jih je prosil, naj pomagajo Noboruju, da bo postal odgovoren. Vsak večer jih je prosil, naj ga nekoč pripeljejo domov.

Sinovska zvestoba je bila vogelni kamen življenja na Daljnem vzhodu že od časa Konfucija, petsto let pred Kristusom. V Šimaneju, kjer so zvesto ohranjali izročilo, je bila najodličnejša krepost. Očetov kelih je bil skoraj poln. Tri ponosna leta je opazoval sina, ki si je z marljivim in učinkovitim delom v krajevni bolnišnici znova pridobival ugled. Napočil je čas, da Noboruju poišče ženo.

Nekateri ljudje imajo zmotno predstavo o japonskih dogovorjenih porokah. Ženitni posrednik, ki ga prosijo, naj nekemu poišče sozakonca, z zdravo pametjo odkrije primernega človeka, pri tem pa upošteva izvor družine, izobrazbo, zanimanja, starost in osebnost. Za par uredijo srečanje, *miai*. Če se oba želita znova srečati, to storita, in nazadnje se odločita, ali se bosta poročila ali ne. Sodobna japonska statistika kaže, da je med tako dogovorjenimi zakoni manj razvez kot pri *renai* oziroma zakonih iz »ljubezni«, kjer par vse uredi sam.

Posrednik, ki je doktorja Noboruja predstavil primerni nevesti Tsune, kar pomeni »stanovitna«, je vedel, kaj dela. Tsune je prihajala iz stare samurajske družine, njen iskrivi značaj pa se je skladal s samorastniškim in živahnim doktorjem Noborujem. Nekoč je k Tsune vlomil ropar in se prikradel v sobo, kjer je še neporočena najstnica spala sama. Položil ji je roko na usta, zamahnil z nožem in ji povedal, kaj se bo zgodilo, če bo zakričala. Prikimala je in njena prisebnost ga je pomirila. Rekel ji je, naj mu pokaže, kje je denar. Vstala je, se

priklonila in rekla: »Ja, ampak najprej moram na stranišče.« Še enkrat se je priklonila in se izmuznila ven. Ropar se je za hip zmedel, nato pa šel takoj za njo. Blizu nje je držal nož in ji šepetaje grozil. Planila je v kopalnico in zaprla leseni zapah. Takega razpleta ni načrtoval! Spet je prišla ven, se priklonila, tiho odšla nazaj v sobo in ga odpeljala k skrinjici z denarjem. Hitro ga je preštela in rekla, da je to vse, kar ima, ter mu ga s prikonom izročila. Naslednji dan ga je prišla policija. Njen opis je skrčil skupino morebitnih storilcev, zato so morali samo še poiskati denar, pomazan z rdečilom. V kopalnici si je prste namazala z novim modnim ličilom za ustnice.

Ostareli zeliščar je bil goreč vernik in državni uradnik v Tajši. Presrečen je bil, ko sta si njegov sin zdravnik in Tsune izmenjala čaši sakeja, »trikrat tri«, v slovesnem šintoističnem obredu pred *kanušijem* oziroma šintoističnim svečenikom in *Jaajorozuji*, osemsto milijoni šintoističnih bogov. Šintoisti imajo do bogov podoben odnos kot kristjani do svetnikov v nebesih.

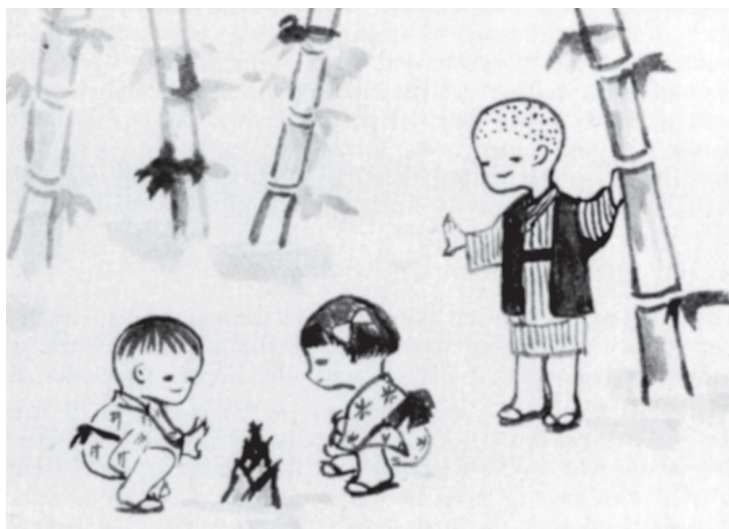
Mladi zdravnik je v naslednjem letu ravno obiskoval bolnike, ko je Tsune dobila porodne krče. Dosegli so vrhunec in položaj je na lepem postal kritičen. Dojenčkova glava se ni porodila, obraz bodoče matere pa se je svetil v spolzkem znoju. Zdravnik je rekel: »Otroku bom moral streti glavico.« Materin glas je bil zaradi bolečin in strahu suh in šibek, vendar je bila brez dvoma odločna. »Ne. Ne ubijte mojega otroka.«

Čez nekaj ur se je Tsunin mož vrnil in pozdravil ga je glasen jok sinčka, ki je imel rdeč obrazek. Zdravnik je najprej opazil, kako veliko glavico ima. Ta velika glava, ki bi jo porodničar skoraj strl, je bila pozneje velikokrat razlog za smeh v prodajalnah klobukov. Stari zeliščar, dedek, je bil globoko ganjen, ko so mladi starši uporabili eno izmed pismenk iz njegovega imena in dečka imenovali Takashi, kar pomeni »plemenitost«. Bil je presrečen, ko se je mlademu paru pridružil pri zahvalnem obredu v šintoističnem svetišču.

Mož je bil globoko prežet s konfucijevsko sinovsko zvestobo. Ni se videl toliko kot posameznika, ampak kot prejemnika zaupanja in upov nešteti prednikov, katerih pogum in žrtev sta mu dala življenje in ime. Neznansko je trpel, ko se je njegov prvi sin Noboru zdel brezbržen do tega zaupanja. Zdaj je bilo vse urejeno. Umrl je kmalu po vnukovem zahvalnem obredu. Star je bil le enainšestdeset let, vendar je bil zadovoljen. Pisalo se je leto 1910.

Noboru je bil strt od žalosti zaradi nenadne smrti očeta, ki je toliko pretrpel zaradi njega. Mladi zdravnik je uredil tradicionalno pogrebno svečanost, saj je vedel, da bi bila očetu všeč.

Šintoistični *kanušiji* so nosili bele kimone, njihova visoka črna pokrivala pa so bila enaka kot tista, ki so jih v šestem stoletju nosili na cesarskem dvoru. Žalobne melodije starodavnih lesenih piščali so se dotaknile Noborujevega otopellega srca. Njihova glasba, si je mislil, je gotovo izvirala od snežnih žerjavov in divjih gosi neokrnjenih barij in močvirij iz prvinskih časov, ko se je Japonska še imenovala Jamato.

Drugo poglavje

Kresnice, sneg in levinja

Evropejci so okoli leta 1550 prišli na Japonsko in razvilo se je živahno trgovanje. Že v začetku sedemnajstega stoletja so šoguni Tokugava uvedli slaveni odlok o izgonu in tako Japonsko razglasili za nedostopno Evropejcem. Odtlej naj bi vse Evropejce, ki bi jih odkrili na Japonskem, usmrtili, enaka usoda pa naj bi doletela vsakega Japonca, ki je odšel na Zahod in se vrnil domov. Japonska je bila zaprta za Zahod, razen če bi Evropejci z zmogljivejšim vojaškim orožjem državo spremenili v kolonijo, kakršni so bili Indija, Filipini ali Mehika.

V opijski vojni med letoma 1839 in 1842 so Japonci oprežno kukali skozi težke naoknice in pretreseni opazili, kako zlahka je evropsko orožje premagalo obsežno Kitajsko. Zahodnjaki so preplavili Kitajsko, nekoč prepovedano cesarstvo, in uvedli neenakopravna trgovska dovoljenja. Leta 1853 je poveljnik ladjevja Matthew Perry iz ameriške mornarice priplul v japonske vode s strašljivo eskadro in zahteval podobna dovoljenja. Prestrašeni šogun je sprejel neugodni sporazum, ki so ga podpisali v vasici Jokohama. Po začetnem odporu do zahodnjaške modernizacije se je Ja-

ponska zavzeto posvetila učenju in obvladovanju sleherne- ga področja zahodnjaške premoči, saj je bila odločena, da ne bo končala tako kot Kitajska. Vzniknila so industrijska mesta, vlaki in parniki so pospešili potovanje in trgovanje, uvedli so obvezno šolanje za vse in odpirali univerze, da bi Japonsko pognali v znanstveni vek. Samurajska kasta je izgubila pravico do nošenja mečev, toda po splošni vojaški obveznosti so številni samuraji postali generali in admirali nove kopenske vojske in mornarice, drugi pa vodilni politiki, industrialci in poslovni tajkuni.

Do leta 1894, le enainštirideset let po predaji poveljniku Perryju, je bila Japonska nared, da se pridruži zahodnjaški igri zavzemanja kolonij. V boju je premagala Kitajsko in zavzela nesrečno Korejo. Deset let pozneje, potem ko je Japonska po podpisu enakopravnega zavezništva z Veliko Britanijo postala sodobna sila, je napadla Rusijo in osupnila Zahod, ko je tako rekoč uničila carjevo mornarico in narekovala pogoje mirovnega sporazuma. Japonci so bili navdušeni in so se neomajno posvetili nalogi vlade cesarja Meidžija – naj Japonsko približajo merilom razsvetljenega, znanstvenega Zahoda.

Doktor Noboru Nagai in njegova žena Tsune, ki sta se bolj malo menila za osebno plačilo, sta se odzvala klicu države in si neznansko prizadevala, da bi prinesla zahodnjaško medicino v doline okoli Mitoje. Ni še minilo deset let od takrat, ko je Japonska premagala Rusijo. Po rojstvu prvorojenca Takashija so se jima v štirih letih rodili še štirje otroci. Pionirska vaška ambulanta ni prinašala veliko zaslužka. Japonski kmetje so bili večinoma najemniški kmetovalci, ki so od posestnikov prejeli le peščico denarja. Zakonca Nagai nista zahtevala plačila, če je bil bolnik obubožan.

Zdravnikovo življenje je bilo zlasti težko med neizprosni- mi zimami v Šimaneju, ko so snežni zameti zasuli hišo. V takih nočeh, ko je moral Noboru na obisk k bolniku, mu je

Tsune pomagala obleči najdebelejša oblačila in ga posedla na stopnico verande, medtem ko mu je okoli gumijastih škornjev ovijala slamnato vrv. Priklonila se mu je, nato pa se je nekako raztreseno zaposlila, dokler ga ni zagledala, ko se je vračal domov. Ko je skozi mrzli nočni zrak zazvel njegov vzklík »Hu-vah«, mu je pohitela naproti s svetilko, se prebijala skozi sneg in mu vzela torbo. V hiši je z nje ga očistila sneg in ga posedla na stopnico, odvezala slamnato vrv in mu sezula škornje. Ko se je prikazal iz vroče japonske globoke kopeli *o-furo*, ga je odpeljala v kuhinjo in mu natočila vroč sake, v katerega je ubila jajce.

Tsune se je hitro učila in postala moževa najsposobnejša pomočnica. Najstarejši sin Takashi je bil že od malega navdušen, ko je opazoval mamo in očeta, ki sta zavzeto listala medicinske knjige. Spominjal se je, da ga je oče učil anatomije iz skic v nemški medicinski knjigi. Pogled na starše, zadovoljno zatopljene v knjige, je mladega Takashija prepričal, da je učenje tako naravno in prijetno kot prehranjevanje. Pozneje, ko je pisal kot raziskovalec na nagaški medicinski fakulteti, je izkazal spoštovanje »s slamo kriti univerzi« svojega otroštva.

Takashijeva mama in oče sta svoje male otroke učila špartanskih načel samurajev. Na primer slavnega stavka Keisecuko. Sestavljajo ga samo tri pismenke, »kresnica«, »sneg« in »uspeh«, ter je primer enovrstičnih pesmi, ki jih obožujejo Kitajci in Japonci. Prikazuje obubožanega učenjaka v koči brez denarja, da bi prižgal svetilko ali kupil svečo. Njegova gorečnost po učenju je tako silovita, da vsako noč zraven pisalne mize nagrmaadi sneg in sobo napolni z ujetimi kresnicami. Njihov drobceni sij in mesečina se odbijata od snega, zato lahko bere knjige. Gmotna revščina vas nikoli ne sme ustaviti. Drugo načelo, ki se ga je Takashi naučil od staršev, se glasi takole: Levinja skrbi za mladiče, ki lahko zlezejo nazaj na breg. Po izročilu kitajskih pisateljev ima levinja žilavo krdelo. Potem ko skoti mladiče, jih

9. avgusta 1945 ob 11.02 je bombnik B-29 odvrigel atomsko bombo na krščansko četrt Nagasakija, na Urakami. Opisi prič so strašni. Prava podoba pekla. Mrtvih je bilo brez števila.

V univerzitetni bolnišnici, sedemsto metrov stran od epicentra je umrlo 80 odstotkov osebja in bolnikov.

Dr. Takashi Nagai je ranjen pohitel domov k ženi. Otroka sta bila že tretji dan s staro mamo na varnem v gorah. S težavo je v razvalinah in pepelu našel dom. Naletel je na zglenelo truplo svoje žene. Pokleknil je in jokal. Nenadoma je skozi prah zagledal v njeni desni roki rožni venec ...

DR. TAKASHI NAGAI, strokovnjak za radiologijo in spreobrnjenec iz šintoizma v katoliško vero, se je odločil, da bo pomagal številnim obupanim žrtvam jedrske eksplozije. Čeprav je vedel, da se izpostavlja smrtonosnemu sevanju, je z medicinskim znanjem služil žrtvam v opustošenem mestu. Zbolel je za radiacijsko boleznijo in kratek preostanek življenja preživel priklenjen na posteljo. Zaradi vere v Kristusa je sredi jedrskega opustošenja ohranil umirjeno srce, ni čutil zamere do nobenega človeka niti ni preklinjal Boga.

*Vsi bomo morali odgovarjati za svoje življenje,
ko bomo umrli. Boga ne bo zanimalo,
kdo ali kaj smo bili, ampak kako smo živeli.*

**ZALOŽBA
DRUŽINA**

9 789610 401384

23,90 EUR